

สรุปผลการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๑ สมัยสามัญนิติบัญญัติ
วันอังคารที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖

โดยสุพัตรา พรหมศร
สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

การประชุมเริ่มในเวลา ๐๙.๔๕ นาฬิกา นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ประธานรัฐสภา ขึ้นบัลลังก์ และเปิดโอกาสให้สมาชิก ข้าราชการหรือในที่ประชุมเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่และปัญหาในกระแสความสนใจในสังคมด้านการเมือง การปกครองและด้านสังคม

จากนั้นก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมได้มีสมาชิก ขจากพรรคประชาธิปัตย์ สอบถามถึงการแถลงผลงานของรัฐบาลในช่วงการทำงานในรอบ ๑ ปี ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๕ วรรคสอง ระบุว่าเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินการรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเสนอต่อรัฐสภาปีละ ๑ ครั้ง ภายหลังการดำเนินงาน ซึ่งขณะนี้ช่วงเวลาได้ผ่านมากว่า ๑ ปีแล้ว รัฐบาลยังไม่ได้มีการแถลงผลงานต่อรัฐสภาเลย ไม่ทราบว่าจะให้มีการแถลงต่อรัฐสภาในช่วงเวลาใด โดย นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ประธานรัฐสภา กล่าวชี้แจงว่า ก่อนหน้านี้รัฐบาลได้ยื่นเลมรายงานให้กับสภาผู้แทนราษฎรแล้วเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเรื่องก็มาถึงสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งประธาน ขได้รับทราบแล้ว ส่วนประเด็นว่าจะใช้ช่วงเวลาใดที่จะให้มีการแถลงผลงานของรัฐบาลนั้น ก็คงต้องขอให้คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมรัฐบาล (วิปรัฐบาล) และคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน) ไปหารือกัน โดยตนเองไม่ขัดข้องแต่อย่างใดจึงสรุปได้ว่า รัฐบาลไม่ได้ประสานว่ามีความพร้อมที่จะแถลงผลงานรอบ ๑ ปีที่ผ่านมาเมื่อไหร่ แต่ก็คิดว่าเมื่อรัฐบาลส่งรูปเล่มรายงานแล้ว ก็แปลว่ารัฐบาลพร้อมที่จะแถลงผลงาน ดังนั้นตามขั้นตอนก่อนการแถลงผลงานถ้าตรวจสอบแล้วถูกต้อง ถ้าไม่มีใครเห็นเป็นอื่นก็จะต้องบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป จากนั้นที่ประชุมได้มีการพิจารณาเรื่องตามระเบียบวาระการประชุมดังนี้

- พิจารณาเรื่อง ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับสำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ หรือไซเตส (CITES) เกี่ยวกับการประชุมสมัยสามัญภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ ๑๖ และการประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ ๖๓ และ ๖๔ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย วันที่ ๒ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖

ร่างนี้สืบเนื่องมาจากอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์หรือไซเตส มีจุดมุ่งหมายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าในโลก เพื่อประโยชน์แห่งมวลมนุษยชาติโดยเน้นทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์หรือมีการคุกคาม ทำให้มีปริมาณลดลงจนอาจเป็นเหตุให้สูญพันธุ์ อนุสัญญาดังกล่าวนี้นี้มีสาระสำคัญในการสร้างเครือข่ายทั่วโลกเพื่อการควบคุมการค้าระหว่างประเทศทั้งสัตว์ป่า พืชป่าและผลิตภัณฑ์ แต่ไม่ควบคุมการค้าภายในประเทศ สำหรับชนิดพันธุ์อื่น ๆ และอนุสัญญาดังกล่าว เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ ได้จัดการประชุมนานาชาติขึ้นที่กรุงวอชิงตัน ดี ซี เพื่อร่าง

อนุสัญญาดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมประชุม ๘๘ ประเทศ แต่มีผู้ลงนามรับรองอนุสัญญาฉบับนี้ทันทีเพียง ๒๒ ประเทศ สำหรับประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วย แต่มาลงนามรับรองอนุสัญญาในปี

พ.ศ ๒๕๑๘ และให้สัตยาบันในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๒๖ นับเป็นสมาชิกลำดับที่ ๗๘ มีภาคีสมาชิกในอนุสัญญาไซเตส แล้วจำนวนทั้งสิ้น ๑๗๗ ประเทศ และประเทศไทยในฐานะสมาชิกประชาคมโลก ซึ่งมีหน้าที่ในการร่วมกันกับประชาคมโลกเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าในโลกลที่กำลังจะสูญพันธุ์ โดยไม่กระทำการใด ๆ หรืออนุญาตให้ภาคเอกชนประชาชนภายในประเทศกระทำการใด ๆ อันจะทำให้สัตว์ป่าและพันธุ์พืชในประเทศต้องสูญพันธุ์ อันเป็นหน้าที่ของสมาชิกประชาคมโลกทุกประเทศ ที่ปฏิบัติตามต่อสิ่งที่ได้ทำความตกลงกันไว้ ด้วยเหตุผลนี้รัฐสภาไทยจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ปีที่ผ่านมาให้ความเห็นชอบกรอบเจรจาภายใต้ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ครั้งที่ ๑๖ และการประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ ๖๓ และครั้งที่ ๖๔ ซึ่งเป็นกรอบเจรจาของร่างความตกลงที่รัฐบาลไทยจะต้องลงนามในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัยสามัญภาคีอนุสัญญาฯ ครั้งที่ ๑๖ ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๔ มีนาคมนี้ ที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพฯ ฯ ซึ่งข้อดีของการเป็นเจ้าภาพของไทยครั้งนี้ นอกจากเราจะได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการจากประเทศที่มีวิทยาการก้าวหน้าในการพัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ป่าแล้ว ประเทศไทยยังได้ชื่อว่าเป็นประเทศสมาชิกภาคีที่ดีที่ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังกับนานาอารยประเทศในการร่วมกันปฏิบัติตามพันธะสัญญาข้อตกลงต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงไว้กับองค์กรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศ รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับประเทศไทยเราด้วย

การอภิปรายต่อร่างความตกลง ฯฉบับนี้ สมาชิกได้ให้ข้อสังเกตหลายประการไม่ว่าจะเป็นมุมมองภาพลักษณ์ประเทศไทยเราในเรื่อง ของการลักลอบค้าสัตว์ป่า การลักลอบตัดไม้พะยุง มุมมองการลดข้อจำกัดของการส่งออกผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ

จากนั้นนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตอบขอบคุนต่อข้อสังเกตของสมาชิกฯในประเด็นการจัดทำร่าง ประเด็นการแสดงบทบาทของไทยอย่างเข้มแข็งในเวทีระหว่างประเทศต่อประเด็นการป้องกันและปราบปรามการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ เพื่อประกอบการจัดการประชุมสมัยสามัญภาคีอนุสัญญาดังกล่าว

- พิจารณากรอบการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจในบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติบาลและการค้าระหว่างประเทศกับสหภาพยุโรป ซึ่งเสนอโดยคณะรัฐมนตรี กรอบขานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการเจรจาจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกไม้ไปยังตลาดของสหภาพยุโรป ตามกฎระเบียบที่จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๓ มีนาคมนี้ โดยการเจรจาทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนดังกล่าวนี้ ถ้าประสบความสำเร็จ จนสามารถได้สิทธิในการออกบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติบาล และการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป จนสามารถได้สิทธิในการออก FLEGT License ก็จะช่วยให้ผู้ส่งออกสินค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ของไทย สามารถส่งสินค้าไปยังสหภาพยุโรปได้สะดวกและสามารถแข่งขันได้มากขึ้น รวมทั้งจะเป็นการรักษาตลาดและขยายโอกาสทางการค้าของสินค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ของไทยในตลาดสหภาพยุโรป และส่งเสริมการยับยั้งการได้มาซึ่งสินค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ผิดกฎหมาย การบุกรุกทำลายป่า การทำไร่เลื่อนลอย ส่งเสริมการอนุรักษ์ สร้างความยั่งยืนต่อป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร ความหลากหลายทางชีวภาพ การสงวนรักษาพันธุ์พืช สมุนไพร สัตว์ป่าและที่อยู่อาศัยของ

สัตว์ป่า รวมทั้งจะเป็นการสร้างมาตรฐานสากลให้กับผู้ประกอบการไทยให้ได้รับการยอมรับ เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าของไทย และเพิ่มโอกาสในการส่งออกสินค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ของไปต่างประเทศด้วยการอภิปรายของสมาชิก ฯ ในการให้ข้อสังเกตต่อกรอบเจรจาฉบับนี้มีหลายประการ อาทิ ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ประเทศไทยนำเข้ามาแปรรูป ควรมีใบรับรองแหล่งกำเนิด หรือใบรับรองอื่นที่เกี่ยวข้อง ประเด็นที่ประเทศไทยควรมีการกำหนดความถูกต้องตามกฎหมายของไม้และกำหนดระบบการรับรองความถูกต้องตามกฎหมาย รวมทั้งการตรวจสอบย้อนกลับของไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ โดยประเทศผู้ส่งออกอาจจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจกับอี ยู ผ่านระบบการออกใบรับรองก่อนวางจำหน่ายในอี ยู

ภายหลังการอภิปรายนายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ตอบชี้แจงต่อประเด็นข้อสังเกตของสมาชิก ฯ โดยเฉพาะประเด็นที่มีความกังวลเกี่ยวกับไม้ของกลางต่าง ๆ ที่จับมาดำเนินคดี จะมีการประมวลขยายหรือไม่ ข้อมูลที่แท้จริงคือ ไม้ของกลางเป็นของหลวงจะไม่มีการค้าใด ๆ นอกจากจะได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการ ฯ ก่อน และจะได้นำข้อสังเกตในประเด็นอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ฯ จะได้นำประกอบการเจรจาต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ

- พิจารณาร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป โดยกรอบนี้จะใช้เจรจาเพื่อจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย – สหภาพยุโรป ซึ่งครอบคลุมถึงความตกลงด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยมีสาระครอบคลุม ๑๗ ประเด็น อาทิ การค้าสินค้า ให้มีการลดหรือยกเลิกอากร ศุลกากร ให้ครอบคลุมการค้าระหว่างกันให้มากที่สุด พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า ให้มีความร่วมมือในด้านพิธีการศุลกากรเพื่อลดหรือขจัดอุปสรรคทางการค้า กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า กำหนดกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าให้สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตให้มากที่สุด มาตรการเยียวยาทางการค้า ให้มีมาตรการปกป้องสองฝ่ายเพื่อปกป้องและเยียวยาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมภายในที่ได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงภายหลังจากที่ความตกลงการค้าเสรีมีผลบังคับใช้และความโปร่งใส โดยสนับสนุนให้มีกฎหมายและข้อบังคับภายในที่มีความโปร่งใส โดยทั้งนี้จะเห็นได้ว่าไทยและสหภาพยุโรปยังมีศักยภาพทางการค้าระหว่างกันที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ การเปิดเสรีครั้งนี้จะทำให้เกิดการขยายตัวทางการค้าและการลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และลดอุปสรรคทางการค้า รวมทั้งเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างไทยและสหภาพยุโรปให้มากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม ร่างกรอบการเจรจาใน ๑๗ ประเด็นดังกล่าว ดูเหมือนว่าไทยและสหภาพยุโรปจะได้ผลประโยชน์อย่างทัดเทียมกันโดยไม่มีอุปสรรคใด ๆ แต่ในมุมมองของสมาชิกรัฐสภาหลายคนก็ได้อภิปรายแสดงความเป็นห่วงในส่วนของศักยภาพในหลายด้านที่ไทยยังมีความพร้อมไม่ครอบคลุมอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งมีประเด็นความเป็นห่วงเกี่ยวกับสินค้าประเภทเหล็ก บูหรี ยา ที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการเปิดเสรีการค้าครั้งนี้ด้วย

นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ตอบชี้แจงภายหลังการอภิปรายว่า เป็นความจำเป็นที่ไทยจะต้องอยู่ในวงการการค้าเสรีระหว่างประเทศ ซึ่งตามที่หลายท่านได้อภิปรายแสดงความเป็นห่วงว่าได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ของรัฐมนตรีหรือยัง ขอเรียนว่าเรื่องนี้มีการ

ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จะเห็นได้ว่าการเจรจาทางการค้าเสรีย่อมจะมีผลดีและผลเสีย ด้วยเหตุนี้ในระดับเจ้าหน้าที่ก็ได้มีการสรุปประเด็นต่าง ๆ ไว้มากมายประกอบการกำหนดท่าทีในการเจรจาต่อไป ซึ่งรัฐบาลก็จะได้นำร่างกรอบการเจรจาและข้อสังเกตของสมาชิก ฯ ในวันนี้มอบให้กับประธานในฐานะผู้แทนการค้าของไทยเป็นหัวหน้าคณะเจรจาต่อด้วย และขอเรียนยืนยันว่ารัฐบาลมีเจตนาในการปกป้องผลประโยชน์ประเทศอย่างจริงจัง และหลังจากการเจรจาตามกรอบที่ได้ขอความเห็นชอบจากรัฐสภาครั้งนี้แล้วก็จะต้องนำผลการเจรจามาขออนุมัติจากรัฐสภานี้อีกครั้งหนึ่งตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ สำหรับประเด็นที่มีการอภิปรายครั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคณะอนุญาโตตุลาการนั้นเรื่องนี้ขอเรียนชี้แจงว่า จะเห็นได้ว่าการใช้ออนุญาโตตุลาการนั้นจะมีปรากฏอยู่ในเอกสารความตกลงทุกฉบับซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งในการระงับข้อพิพาท ซึ่งเป็นการให้ความคุ้มครองทั้งสองฝ่ายทั้งเราและคู่เจรจาโดยเป็นมาตรฐานสากลที่มีการปฏิบัติ สำหรับเรื่องกรอบการเจรจาเบื้องต้นครั้งนี้มันทำไมได้มีการกำหนดไว้กว้าง ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสามารถเติมเนื้อหาในการเจรจาได้ ส่วนประเด็นความกังวลเกี่ยวกับสินค้าแอลกอฮอล์นั้น ขอเรียนว่าสินค้าประเภทนี้นำเข้าจากยุโรปในเปอร์เซ็นต์น้อยมาก อย่างไรก็ตามก็ได้จะนำมาตรการทางภาษีสรรพสามิตมาดำเนินการในส่วนนี้ด้วย สำหรับในส่วนของการใช้ข้อความด้านทรัพย์สินทางปัญญานั้นในตัวคำนี้ได้ลอกจากคำเจรจาก่อนหน้านี้ ซึ่งอย่างไรก็ตาม ในท่าทีต่อกรณีนี้จะมีการกำหนดให้มีความเข้มข้นมากขึ้น

มติที่ประชุม เห็นชอบ

ปิดประชุมเวลา ๑๘.๔๐ นาฬิกา